

W przedstawianej rozprawie prowadziłem badania dotyczące możliwości wykorzystania narzędzi wypracowanych na gruncie teorii psychoanalitycznych do opisanego zjawiska z dziedziny dyskursu o przekładzie. Liczyłem, że takie zestawienie umożliwi dokonanie krytycznego oglądu sposobów mówienia i myślenia wypracowanego w ramach tego dyskursu; pozwoli pokazać jego ograniczenia i sproblematyzować pojęcia uważane dotąd za transparentne. W swoich badaniach skupiłem się przede wszystkim na analizie kanonicznych tekstów, które odegrały ważną rolę w historii badań nad przekładem w Europie i obu Amerykach. Warto podkreślić, że przedmiotem mojego zainteresowania była analiza dyskursu o przekładzie, zaś same przekłady pozostawały na marginesie moich rozważań. W istocie stanowiły one jedynie tło dla wypowiedzi na temat aktu i procesu przekładu formułowanych przez tłumaczy i krytyków przekładu, które stanowiły właściwy przedmiot moich badań.

Dysertację otwiera krytyczna analiza dyskursów psychoanalitycznego i translologicznego. Odwołuję się do pojęcia mitu, by pokazać rolę jaką mit odgrywa w fundowaniu dyskursu i omawiam dwa założycielskie mity zachodniego dyskursu o przekładzie. W kolejnych rozdziałach odwołuję się do pojęć wypracowanych na gruncie, kolejno, psychoanalizy Freudowskiej, Lacanowskiej i Kristevowskiej, by omówić strukturalny, semiotyczny, społeczny i egzystencjalny wymiar tłumaczenia. Mówiąc o przekładzie przez pryzmat kompleksu Edypa, żałoby i melancholii, pragnienia i roli Innego w jego zainstalowaniu, staram się zaoferować nowe sposoby mówienia i myślenia o przekładzie.